

1 : Característiques

Nom:	CRISI, AVENC DE LA
Sinonim:	MC-100, Avenc
Sinonim:	Crisis, Avenc de la
Descripció Breu:	Avenc de 148 metres de fondària amb la vertical més gran de Catalunya, el Port (Tortosa).
Tipus:	Avenc
Desnivell:	148 metres
Recorregut:	1215 metres
Litologia:	Calcàries
Comarca:	Baix Ebre
Municipi:	Tortosa
Gran Unitat:	Serralada Prelitoral
Unitat:	Port, el

2 : Boques

Nom:	CRISI, AVENC DE LA
Datum:	ETRS89
UTM X:	272638
UTM Y:	4521589
Fus:	31
Nivell sobre el Mar:	1268 metres

3 : Descripció

La boca és una estreta diàclasi vertical de 8 metres, una petita cambra horitzontal i una gatera ens situen a través d'una altra petita sala concrecionada a la capçalera del pou de -117 metres. El pou té tres trams ben definits en relació a les seves dimensions. El primer de còmodes proporcions va obrint-se fins arribar a la primer replà (-35 metres). El segon tram s'estreny considerablement fins arribar a la cota de -65 metres. L'aportació hídrica en aquest tram és important, que degut a la seva estretor fa quasi inevitable una lleugera dutxa. El tercer tram s'inicia abans de la segon replà (-77 metres) on el pou torna a eixamplar-se i va augmentant a mida que baixem en direcció a la cota de -128 metres. En la zona del tercer tram, a -95 metres, un balcó a la nostra esquena dóna accés a la via remuntant de *La Gran Diàclasi* i a la vegada a nous pous que convergeixen cap a -128 metres. Seguint davallant arribem al tercer replà (-111 metres), i des d'aquest fins al final del pou a la cota de -128 metres.

A partir d'aquí la progressió es converteix gairebé en horitzontal, prenent direcció NE. Un parell de passos estrets sense dificultat en porten a una galeria ampla amb sostre baix en alguns passos. Una nova gatera ens introdueix en una sala concrecionada amb aport d'aigua; en l'extrem superior esquerra d'aquesta sala està el *Pas del Negre*, mitjançant el qual accedim a una altra sala amb grans blocs. En el sostre d'aquesta sala trobem *l'Escalada dels tornillos auto recuperables*, aquesta finalitza en un pas estret de moment infranquejable des d'on s'intueix una sala de cert volum. Seguint per la galeria, sense més dificultats arribem a la *galeria de l'Embut*. En aquest punt la cavitat es bifurca; si seguim recte (pas delicat i pou) la galeria recorre uns 80 metres sense més continuació. Al principi i després del pas delicat, una gatera a l'esquerra ens introdueix a la *Via de la sala de les Banderes*.

Baixant per la *galeria de l'Embut*, passarem pel costat d'una corda fixa que ens permetrà visitar la *Via de les Diàclasis* i arribarem a la finestra que ens permetrà baixar a *l'Embut* (passamans a la dreta, ancoratge en bloc i spit). A la seva base, accedim per una banda a la *sala del Llac*, i per l'altra banda per una gatera a la zona activa.

En aquesta darrera, just després del primer tram estret, un laminador inclinat ens indica el punt de màxima fondària i col·lector de la zona. Per accedir al riuet, remuntarem fins el conducte que ens introdueix en el curs actiu. Aquest té dos aportacions, el principal que es fa impenetrable en la seva part final, i un afluent que acaba en un sifó.

Des de la *galeria de l'Embut*, remuntant per la corda fixa, accedim a la *Via de les Diàclasis*. Un conducte horitzontal amb fang es torna ràpidament vertical, remuntant fins una sala; en aquesta, cap enrere en direcció SO descendim a la *Sala del Llac* per un P.12 i un P.11; mentre que cap amunt mitjançant un pas delicat *Pas de l'Estrep*, un estret meandre fa cap a la primera diàclasi. Seguint en direcció NE, davallarem un P.6 i remuntarem un P.11, per arribar a una altra diàclasi amb aport d'aigua; cal remuntar entre blocs (R.7) per accedir per la seva part superior al *pou Capelina*. Davallarem dos pous més (P.7 i P.8) per arribar a una sala situada sota de l'anterior diàclasi. L'aigua es perd per un estret conducte llarg i difícil que permet la connexió sonora amb la *galeria de l'Embut*.

4 : Situació

Des de Roquetes, per la carretera de *el Cargol* que puja al Caro, anirem fins *el Mascar*, on agafarem la pista que es dirigeix a la Mola de Catí, un cop superat el desnivell ens situem en els

plans de la Mola de Catí, situats sobre els 1270 metres d'alçada, trobarem una desviació a l'esquerra que es dirigeix a la caseta de la Mola i a la cova Cambra, nosaltres haurem de seguir per la dreta durant 975 metres, on també a la dreta trobarem un camí fet per les rodades dels vehicles (les coordenades en aquest punt del camí són ED50, 272531; 4521444), haurem de seguir aquest camí durant 450 metres on s'acaba; a l'esquerra trobem un incipient torrent que forma una depressió on es troba la boca de la cavitat.

5 : Bibliografia

Algueró, Adolf; Martínez, Carles.(1996).-'Avenc de la Crisi (MC.100)'. *Subterrànea* (6):25-30.

Federación Española de Espeleología. Barcelona.

Topografia i fotos no retolades, blog de l'Espeleo Club de Tortosa

(<http://www.espeleoclubtortosa.blogspot.com>)

Topografia i dades, blog de la Secció d'Espeleo i Barrancs de la UEC de Tortosa del 25 de novembre de 2007. (<http://uecbarrancs.bolgspot.com>)

6 : Història

Una prospecció realitzada el juny de 1994 per membres de l'Espeleo Club Tortosa donà com a resultat la localització de quatre noves boques a la Mola de Catí, però no és fins a finals d'any que s'inicia l'exploració. En la més petita de les quatre boques després d'una fàcil desobstrucció s'aconseguí accedir per una estreta diàclasi bufadora i després de diverses contorsions al que va semblar un gran pou, ¡¡més de 100 metres!!.

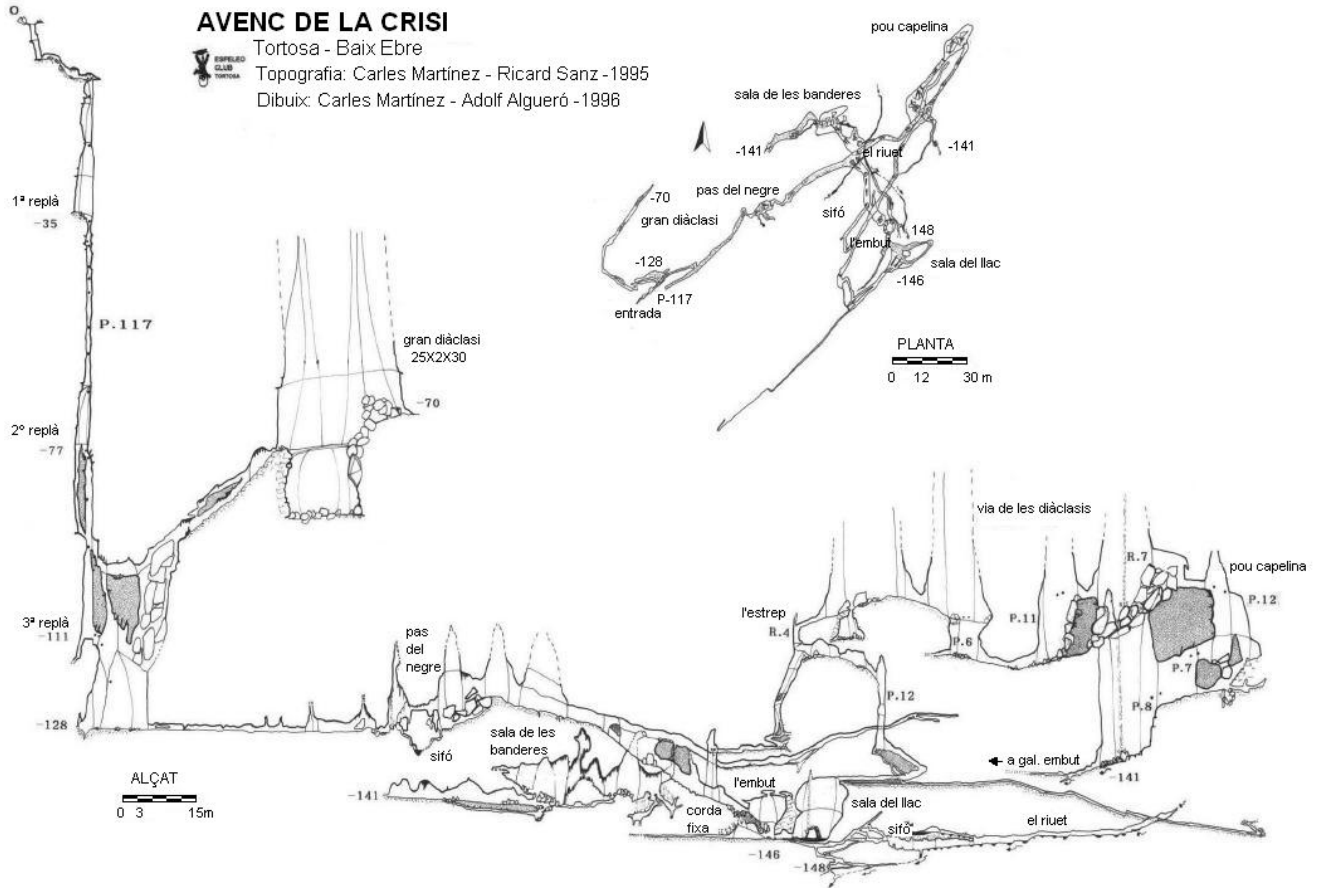
Una nova exploració on s'aprofita per eixamplar la boca, permet constatar que es tracta d'un pou de -117 metres. Les exploracions es succeeixen durant el 1995 donant com a resultat l'exploració de nombroses galeries que li atorguen un recorregut de 1215 metres.

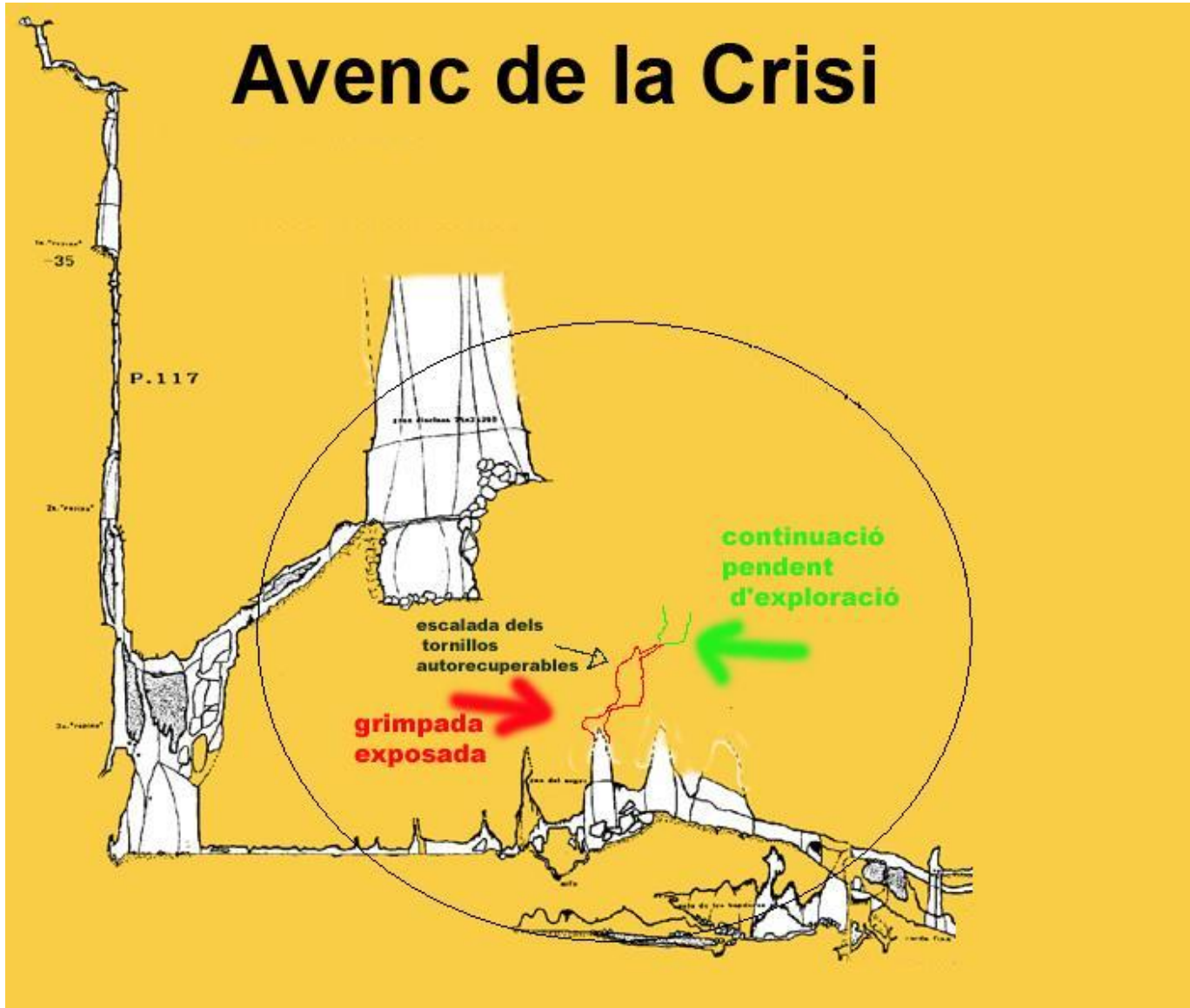
El 25 de novembre de 2007 un equip de la secció d'espeleo i barrancs de la UEC de Tortosa realitzen una escalada al sostre de la sala següent del *Pas del Negre* ascendint algunes desenes de metres, aconseguint arribar fins un pas estret que caldria desobstruir i des del qual s'aprecia una sala de cert volum.

En un principi la cavitat es va equipar amb ancoratges Starfix, però segons darreres informacions aquestes s'han anat canviant per parabolts amb xapa amb anella.

7 : Biologia

8 : Topografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

9 : Fotografies

